احزاب و فعالان سیاسی از انتخابات اسفند می‌گویند

بازگشت به صندوق رای؛ آغاز تحول

زهرا طیبی
خبرنگار گروه نقد روز

کمتر از سه ماه تا انتخابات اسفند ماه باقی مانده و در شرایطی که برخی احزاب و جناح‌های سیاسی در حال برنامه‌ریزی برای انتشار لیست و فهرست انتخاباتی هستند و برخی نیز بگومگوهای سیاسی را با جناح رقیب شروع کرده‌اند اما همچنان موضوع مهمی که نگرانی‌ها درباره آن برطرف نشده است، میزان مشارکت مردم در انتخابات اسفند است. به طور کلی میزان مشارکت در انتخابات‌های مجلس در مقایسه با انتخابات‌های ریاست جمهوری همیشه پایین‌تر بوده است اما این کاهش در انتخابات مجلس یازدهم بیشتر از دوره‌های قبل بود. رهبر انقلاب از ابتدای امسال، چهار محور برای لزوم افزایش مشارکت در انتخابات را مورد اشاره و تاکید قرار دادند؛ مشارکت قوی، رقابت واقعی، سلامت و امنیت انتخابات ازجمله محورهای مهمی بود که برای برگزاری انتخابات اسفند ماه مورد تاکید و اشاره رهبر انقلاب قرار گرفت.

انتخابات؛ اصل مهم نظام حکمرانی کشور

روز گذشته البته رهبری بار دیگر بر لزوم توجه بر این محورها تاکید کردند، نکته مهم دیگری که در صحبت‌های رهبری مورد توجه قرار گرفت اهمیت برگزاری اصل انتخابات در کشور و مشارکت در انتخابات است. آیت‌الله خامنه‌ای البته درجه و میزان اهمیت برگزاری انتخابات را آنقدر مهم ارزیابی می‌کنند که اساسا دو مفهوم جمهوری و اسلامی را وابسته به برگزاری انتخابات می‌دانند، یعنی علاوه‌بر اینکه مفهوم جمهوری به برگزاری انتخابات وابسته است، اسلامیت یک جامعه را نیز به حضور و مشارکت مردم در حاکمیت وابسته می‌دانند. در این میان نقطه مقابل عدم مشارکت و یا عدم برگزاری انتخابات را جامعه‌ای می‌دانند که در آن دیکتاتوری و هرج‌ومرج حاکم است. در ساختار فعلی حاکمیتی تقریبا هیچ راهی جز انتخابات برای مشارکت مردم در حاکمیت وجود ندارد؛ امری که اگر کمرنگ شود، نادیده گرفته شود یا بسترهای لازم برای افزایش این مشارکت فراهم نشود، جامعه را با چالش‌هایی همراه می‌کند؛ چراکه هر دوره حضور و مشارکت مردم در انتخابات از انگیزه و امید مردم برای تعیین سرنوشت خود و بهبود شرایط کشور در چهارچوب نظام حاکمیتی حکایت دارد.

مشکلات کشور پای صندوق‌های رای حل می‌شود

با این وجود، همواره برخی این شائبه را مطرح می‌کردند که حضور یا عدم حضور در انتخابات تاثیری در تغییر شرایط و حل مشکلات و چالش‌های موجود در کشور نخواهد داشت؛ امری که رهبر انقلاب نیز به آن اشاره کردند و بار دیگر تاکید کردند که تنها راه حل مشکلات موجود در کشور مشارکت در انتخابات است. در سمت دیگر نیز در ادامه اتفاقات و ناآرامی‌های سال گذشته برخی به دنبال این بودند که حرف جامعه در کف خیابان زده شود؛ امری که رهبر انقلاب در دیدار روز گذشته بار دیگر از کارآمدی و تاثیر انتخابات در رفع مشکلات کشور گفتند و انتخابات را پایه تحول در کشور دانستند؛ به این معنی که راه‌حل مشکلات موجود در کشور را نه در خیابان و ناآرامی بلکه پای صندوق‌های رای جست‌وجو کنند.

افزایش مشارکت؛ کار مهم نهادهای نظارتی انتخاباتی و شخصیت‌های سیاسی

پیش از این لزوم ایجاد فضای باز سیاسی برای افزایش مشارکت مردم در انتخابات و رقابت‌های انتخاباتی مورد توجه قرار گرفته بود؛ امری که از جانب رهبرانقلاب نیز مورد تاکید قرار گرفت و یکی از راه‌های افزایش مشارکت در انتخابات را شکل‌گیری رقابت میان جناح‌ها و گروه‌های سیاسی دانستند؛ موضوعی که فراهم کردن شرایط لازم برای ایجاد این فضای رقابتی را متوجه نهادهای نظارتی انتخاباتی در بررسی صلاحیت کاندیداهای انتخاباتی می‌کند. با این وجود نمی‌توان تمام بار افزایش مشارکت در انتخابات را به دوش نهادهای نظارتی انتخاباتی انداخت؛ امری که رهبر انقلاب حتی این موضوع را مورد توجه قرار می‌دهند که کسانی که مخاطب دارند باید مردم را به انتخابات دعوت دعوت کنند. در کمتر از سه ماه باقی مانده تا انتخابات مجلس، می‌توان گفت حالا یک برنامه مشخص برای آنچه که می‌بایست از جانب گروه‌های سیاسی و نهادهای نظارتی انتخاباتی، در روزهای باقی‌مانده تا انتخابات مجلس انجام شود از جانب رهبر انقلاب مورد تاکید قرار گرفته و حالا قدم بعدی اجرایی‌سازی این مسائل و موضوعات مورد اشاره رهبر انقلاب است. برای بررسی بیشتر محورهای مهمی که رهبری ناظر به افزایش مشارکت در انتخابات مطرح کردند با برخی کارشناسان سیاسی و نمایندگان احزاب گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید.

سخنگوی حزب اعتدال و توسعه در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

احزاب سیاسی در زمان انتخابات قهر نکنند

روز گذشته مقام معظم رهبری در دیدار با اقشار مردم خوزستان و کرمان در بیانات خود تاکید فراوانی بر ایجاد رقابت در زمان انتخابات و برگزاری یک انتخابات سالم داشتند. رهبری همچنین در رابطه با این امر تا جایی اهمیت انتخابات را توصیف کردند که جمهوریت و اسلامیت را در گروی انتخابات دانستند. درخصوص فرمایشات روز گذشته مقام معظم رهبری، سخنگوی حزب اعتدال و توسعه بر این باور است که آنچه مورد تاکید رهبری در سخنرانی اخیرشان بود، اجازه حضور سایر احزاب برای ایجاد یک رقابت سالم است. هروی به عنوان سخنگوی حزب اعتدال و توسعه، مردم را برای رقم زدن یک رقابت سالم دعوت کرد. وی در این باره معتقد است امری که از جانب رهبری در روز گذشته مطرح شد، شاید حساسیت‌هایی است که افراد و جناح‌های مختلف در روزهای آینده درگیر آن خواهند شد. وی گفت: «فضای داخلی ما به نحوی از انحا، به فضای متشنج نظام بین‌الملل و فضای متشنج خاورمیانه و اوکراین گره خورده است. بنابراین باید کاری کرد که بتوانیم مردم را با شوق و جاذبه وارد میدان کنیم. آن چیزی که در بیانات مقام معظم رهبری بود، ایجاد یک سلوک در میان احزاب است که بتواند گروه‌های مختلف و احزاب را به یک مشارکت جدی وادار کند. البته این امر نیازمند این است که دستگاه‌های اجرایی و دستگاه‌های نظارتی در این واقعه و قضیه به درستی ورود کنند. اعم از هیات‌های نظارت و هیات‌های اجرایی. به همین دلیل پیش از اینکه جناح‌ها و فضای رقابتی مطرح شود، باید در مساله فضای موجود جامعه ورود پیدا کرد. تصور من این است که مهم‌ترین رقیب ما در ماه‌های آینده، شاید فضای سردی باشد که به نظر می‌رسد در انتخابات وجود دارد و این مهم‌ترین رقیب ماست، پیش از اینکه ما بخواهیم احزاب دیگر اعم از چپ یا راست را در مساله متهم کنیم. به همین دلیل بسیاری معتقدند که امروز انتخابات نمی‌تواند گره‌ای از کار فروبسته باز کند. درحالی که همواره انتخابات در مبانی سیاسی جهان و در طول تاریخ معاصر نشان داده که گره‌گشایی درستی داشته است.»

جناح‌های سیاسی باید رضایت مردم را جلب کنند

جواد هروی به بیانات روز گذشته رهبری مبنی بر اینکه نبود انتخابات، دیکتاتوری است اشاره کرد و ادامه داد: «این سخن دقیقا همان امری است که ما به آن رای و حضور مردم می‌گوییم. طبیعتا انتخابات یک پدیده ظاهری نیست بلکه یک امر عمیق سیاسی و اجتماعی است که با مشارکت مردم، حضور آنها را در حیات اجتماعی و سرنوشت خود و فرزندان‌شان را رقم خواهد زد. بنابراین این تحولات و مساله رقابت‌های جناحی، امری است که در گذشته نیز وجود داشته است. امروز این رقابت‌های جناحی باید به سمتی برود که بتواند رضایت مردم را جلب کند. ما به‌عنوان حزب اعتدال و توسعه به دنبال این هستیم که بتوانیم در این فضایی که چالش‌های مختلف میان احزاب وجود دارد، با نگاهی خوشبینانه و انعطاف نسبت به حرکت‌های اعتدالی ورود پیدا کنیم و بتوانیم آن چیزی که دستاورد جریان اصولگرا در مجلس یازدهم بود را به شکل دیگری به مردم نشان دهیم و آنها را برای شرکت و انتخاب نمایندگان شایسته ترغیب کنیم.»

افراد لیست باید پاسخگوی حزب باشند

سخنگوی حزب اعتدال و توسعه همچنین معتقد است امری که مدنظر حزب اعتدال و توسعه است، این است که ترکیبی پاسخگو، باجسارت و ناظر به عملکرد دستگاه‌های اجرایی انتخاب شود. هروی همچنین در ادامه گفت: «تمام هدف حزب این است که در این دوره از انتخابات، افرادی که با عنوان حزب اعتدال و توسعه وارد مجلس دوازدهم می‌شوند، پاسخگوی حزب باشند. یعنی تمام افرادی که در لیست‌مان معرفی خواهیم کرد، پس از ورود به مجلس باید پاسخگوی حزب نیز باشند؛ چراکه حزب از منظر ما مهم‌تر از فردی است که وارد مجلس می‌شود. بنابراین فرد باید پاسخگویی امری باشد که امروز شعارش را سر می‌دهد. به همین دلیل حزب نیز باید پاسخگوی نارضایتی مردم از مجلس باشد. امروز مجلس یازدهم اگر شاکله‌ای از ناخرسندی مردم را دارد، به این دلیل است که احزابی که پشتوانه ورود این اشخاص به مجلس شدند، پاسخگوی مردم نیستند. بنابراین ما رقیب‌مان را احزاب نمی‌دانیم بلکه دلسردی مردم را رقیب‌مان می‌دانیم. حزب اعتدال و توسعه به دنبال ظاهر و سطحی‌نگری در امور نیست، بلکه به دنبال این هستیم که بتوانیم به مردم ضمانت دهیم، نمایندگانی به مجلس ورود پیدا می‌کنند که مشکلات مردم را رفع و رجوع کنند.» هروی در ادامه گفت: «حزب اعتدال و توسعه این شهامت را دارد که بگوید نمایندگانی که از سوی این حزب به مجلس می‌روند، هم دغدغه‌مند و هم پاسخگو خواهند بود. ما با این نگاه وارد پدیده انتخابات می‌شویم.»

وی همچنین پیرو بیانات روز گذشته رهبر انقلاب، معتقد است ما گاهی جوان‌گرایی داریم اما این امر با جوانانی انجام می‌شود که فاقد تجربه هستند. سخنگوی حزب اعتدال و توسعه در این باره ادامه داد: «همان‌گونه که در منویات رهبری اشاره شد، باید بتوانیم جوانانی که صاحب تجربه هستند را وارد معرکه کنیم. اگر بتوانیم با مدیریت نسل نو اما پویا و باتجربه، گروه‌های اقتصادی، سیاسی و دیپلماسی را باز کنیم، فکر می‌کنم روان‌ترین راه در گذر از این دوره را خواهیم داشت. آن امری که در فرمایشات مقام معظم رهبری نیز نهفته، همین است؛ اینکه ما صرفا جوان‌گرایی بدون تجربه را نمی‌پذیریم بلکه معتقدیم که نسل جوان، نسلی پرشور است اما باید پاسخگوی امور نیز باشند. ما تا به امروز وقتی از نسل جوان استفاده کردیم، عموما از جوانانی استفاده کردیم که تجربه امور سیاسی یا اقتصادی را نداشته‌اند. حزب اعتدال و توسعه مصمم است که شایسته سالاری را در میان نسل جوان و در کنار آنها و با افراد باتجربه اجرا کند.»

حذف دیگر احزاب از انتخابات با فرمایشات رهبری مغایرت دارد

هروی همچنین در ادامه گفت: «آنچه که حزب اعتدال به دنبال آن است، دیدگاه مقام معظم رهبری نسبت به مشارکت قوی و رقابت و سلامت در انتخابات است. ما نیز این دیدگاه رهبری را کاملا تایید می‌کنیم و نگاه ما این است. اگر قرار بر این است که جامعه ضرباهنگ انتخاباتی داشته باشد باید محورهای مورد اشاره مقام معظم رهبری به طور کامل رعایت شود. نه از جانب احزاب، بلکه از جانب دستگاه‌های اجرایی و نظارتی نیز که قرار است افراد را تایید صلاحیت کنند. نگاه ما این است که سخنان دیروز مقام معظم رهبری باید در منظر دستگاه‌های نظارتی و اجرایی قرار بگیرد و کاری کنند که جامعه از نگاه به کف خیابان، به رای داخل صندوق کشیده شود. این کار البته کار سختی است. ما نیز از این باخبر هستیم و در حزب در رابطه با این موضوع جلسات متعددی برگزار کردیم. اما می‌دانیم که ناخرسندی مردم از مجلسی که کارآمد نیست، بالا می‌گیرد. بنابراین باید رقابتی ایجاد شود تا نمایندگان دارای صلاحیت و شایستگی به مجلس ورود پیدا کنند. این امر در انتخابات مجلس خبرگان نیز می‌تواند باشد.» سخنگوی حزب اعتدال و توسعه ادامه داد: «احزاب سیاسی یکی از مهم‌ترین فاکتورهایشان این است که در زمان انتخابات، دعوت به انتخابات کنند. بنابراین حزب سیاسی که در زمان انتخابات قهر می‌کند، از چهارچوب‌های حزبی خارج است و نشان می‌دهد که با اساس خودش مغایرت دارد. در حزب اعتدال و توسعه تصمیم بر این است که با قوت بتوانیم وارد انتخابات شویم و با تشویق و ترغیب مردم و جناح‌های مختلف و فارغ از تنگ‌نظری و سختگیری‌هایی که منتج به خشونت در جامعه شود، فضایی را به وجود بیاوریم که مردم در این فضا پای صندوق بیایند و از طرفی دیگر هم، احزاب مختلف قدرت رقابت بیابند. اگر قرار بر این باشد، چالش میان احزاب وجود نداشته باشد و احزاب دیگر حذف شوند و درنهایت تنها یک حزب و جناح تا زمان انتخابات باقی بماند، تصور من این است که این مساله با نگرش و فرمایشات مقام معظم رهبری مغایرت دارد.» هروی همچنین در پایان درباره حزب اعتدال و توسعه نیز عنوان کرد که حزب برنامه‌های روشنی را برای این دوره از انتخابات دارد و با افرادی که در لیست قرار می‌گیرند، هدف اصلی‌اش بیان و حل مشکل مردم و ارائه راهکار جهت رفع تحریم‌های خارجی است.

ناصر ایمانی، کارشناس مسائل سیاسی در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

جمهوری اسلامی اسلامیتش را هم وابسته به رای مردم می‌داند

ناصر ایمانی، کارشناس مسائل سیاسی بر مبنای صحبت‌های رهبری این تحلیل را ارائه می‌دهد که نظام حکمرانی ما اساسا همه چیز را بر مبنای رای مردم تعریف می‌کند و در ادامه به این موضوع اشاره می‌کند که مساله افزایش مشارکت و توجه به این موضوع را نمی‌توان تنها متوجه نهادهای نظارتی انتخاباتی دانست؛ چراکه اینجا نقش گروه‌های سیاسی و افرادی که نظرات آنها مورد توجه مردم قرار دارد نیز افزایش پیدا می‌کند. رهبر انقلاب در صحبت‌های خود به روشنی به این امر تاکید کردند که جمهوریت و اسلامیت نظام نیز به مشارکت مردم در انتخابات بستگی دارد، امری که ناصر ایمانی آن را این‌طور توضیح داد: «در فرمایشات رهبر انقلاب نکته‌ای که بیش از هر چیزی نظر مرا جلب کرد این بود که هم جمهوریت و هم اسلامیت نظام وابسته به رای مردم است. خب جمهوریت که مشخص است چرا وابسته به رای مردم است، اما ایشان اسلامیت را هم وابسته به رای مردم می‌دانند. این نکته برای باندهای فکری که این‌طور فکر نمی‌کنند و اسلامیت نظام را وابسته به رای مردم نمی‌دانند، قابل توجه است. این درواقع همان بحث نظری است که اساسا جمهوری اسلامی ایران حتی اسلامیتش را وابسته به رای مردم می‌داند و نکته مهمی است. اگر مردم موافقت نکنند، اصلا یک سازوکار اسلامی به نام رهبری و ولایت فقیه سر کار نمی‌آید. پس آن چیزی که ما به نام اسلامیت می‌شناسیم، همان جاری شدن احکام اسلام، ولایت فقیه و همه اینها منبعث از رای مردم است و اگر مردم نخواهند حتی اسلامیت هم وجود ندارد. از جهت اینکه به قدرت بنشینند و این نکته بسیار مهمی است و من بسیار تاکید دارم که جریان‌هایی وجود دارند که با چهره اسلامیت دارند با جمهوریت نظام مخالفت می‌کنند. همچنان که در برهه‌هایی برخی با چهره جمهوریت به اسلامیت نظام می‌تاختند. الان برخی جریان‌ها عکس این کار را انجام می‌دهند.»

اگر مشارکت پایین باشد مجلس ضعیفی خواهیم داشت و این یک واقعیت است

مشارکت پایین و آسیب‌هایی که برای نظام حکمرانی به همراه دارد، موضوع دیگری بود که ایمانی به آن اشاره کرد و گفت: «اگر مشارکت پایین باشد مجلس بسیار ضعیفی تشکیل خواهد شد و این یک واقعیت است. مجلس اگر به‌لحاظ کارشناسی هر چقدر ضعیف‌تر باشد که البته همین الان هم مجالسی که تشکیل می‌شود به‌لحاظ کارشناسی محل تامل است، اگر مشارکت پایین باشد باز هم مجلس ضعیفی تشکیل می‌شود. اگر کارآمدی نظام را می‌خواهیم، کارآمدی نظام یعنی مجلس قوی، دولت قوی. مجلس قوی یعنی قوانین قوی‌تر یعنی نظارت قوی‌تر روی قوه مجریه و این‌طوری قوه مجریه هم تقویت می‌شود. بنابراین مساله مشارکت از این منظر بسیار مهم است. از جهت کلی هم به‌لحاظ بین‌المللی و چهره نظام که ما مشارکت ۶۰ درصدی داشته باشیم بسیار بهتر از این است که ما یک مشارکت ۴۰ درصدی برای مجلس‌مان داشته باشیم. اما اینکه چه فاکتورهایی برای افزایش مشارکت و رقابت موثر هستند و اگر بخواهیم واقع‌بینانه مطرح کنیم باید گفت که عوامل متعددی در آن نقش دارند.»

مساله افزایش مشارکت صرفا متوجه نهادهای نظارتی نیست

ایمانی چند موضوع مهم را در دو ماه باقی‌مانده تا انتخابات مورد تاکید قرار داد و گفت: «نقش نهادهایی که دست‌اندرکاران انتخابات هستند مانند نهادهای اجرایی و نظارتی بسیار مهم است تا مشارکت افزایش پیدا کند و رقابت شکل گرم‌تری به خودش بگیرد. اما همه‌اش این نیست. من مشاهده می‌کنم که برخی از جریان‌های سیاسی و مطبوعاتی تلاش می‌کنند مساله مشارکت و رقابت را صرفا منوط به نهادهای نظارتی و شورای نگهبان بدانند. نقش اینها حتما مهم است اما فقط این نیست. رهبری در سخنان‌شان اشاره‌ای داشتند که احزاب، گروه‌ها، جریان‌ها و چهره‌های موردتوجه مردم در شهرستان‌ها و حتی روستاها و شهرهای بزرگ و در کل چهره‌هایی که مردم به نظرات‌شان اعتنا دارند و حتی ممکن است مسئولیت حکومتی هم نداشته باشند، نقش‌شان از نظر من اصلا کم اهمیت نیست. برای تشویق مردم با زبان‌های مختلف به مشارکت در انتخابات در این دو ماه آینده می‌توانند موثر باشند. در این دوماه آینده فاکتورهایی که می‌شود روی آن تاکید داشت همین عملکرد نهادهای ذی‌ربط که یاس‌آور نباشد و به‌خاطر رد صلاحیت چند نفری که ممکن است نقش جدی هم نداشته باشند، یأس و ناامیدی در فضای مجازی و مطبوعات درست نکنند. با توجه به اینکه در این شرایط مردم در کشور وضعیت روحی خوبی ندارند، آنها هم به این موضوع دامن نزنند. افرادی که مورد توجه مردم هستند و حرف و نظرشان مورد توجه است آنها هم به اعتقاد من باید مسئولیت تاریخی‌شان را در این زمان‌ها نشان دهند و مردم را به شرکت در انتخابات تشویق کنند و حالا به هر کس که می‌خواهند رای بدهند و این اصلا مهم نیست. اما مردم باید پای صندوق رای بیایند. این بسیار مهم است. احزاب سیاسی، جریان‌های سیاسی، جمعیت‌های مختلف، هم اشخاص حقیقی و هم حقوقی بیایند و به دور از هرگونه دلخوری که ممکن است برای زمان‌های گذشته باشد، توجه کنند که دلخوری یک موضوع است ولی وضعیت خاص کشور یک مساله دیگری است. نمی‌خواهم بگویم آن دلخوری‌ها بجا نبوده؛ چراکه ما خودمان در برخی از آن دلخوری‌ها شریک هستیم اما می‌خواهم بگویم مساله افزایش مشارکت به قدری زیاد است که بر دلخوری‌ها غلبه دارد و افراد و احزاب مختلف باید بزرگواری کنند و به شرایط کشور توجه کرده و مردم را تشویق به حضور در انتخابات کنند. ما هم باید شرایطی درست کنیم که کاندیداها رقابت گرم و جدی داشته باشند. هرچقدر رقابت گرم‌تر باشد در افزایش مشارکت موثر خواهد بود.»

مشارکت نداشتن در انتخابات از مشکلات کم نمی‌کند

ایمانی در ادامه و در رابطه با اینکه برخی تلاش می‌کنند مردم را از رای دادن به امید تغییر وضعیت ناامید کنند، توضیح داد: «آحاد مردم ما ازجمله خود من باید برای شرکت کردن و نکردن در انتخابات، خودمان را بین این دو گزینه قرار دهیم. اگر من شرکت کنم یا نکنم ولو اندک امکان تغییراتی در اداره کشور است و اگر اساسا شرکت نکنم آیا امکان آن تغییر و تحول وجود دارد. باید خودمان را در برابر این سوال قرار دهیم. مسلما حذف خودمان از صحنه و شرکت نکردن، کمترین اثری را که ممکن است از شرکت کردن به همراه داشته باشد را به‌وجود نیاورد. فرض کنید در جایی یک اختلافی هست و شما می‌خواهید آن اختلاف را حل کنید. اگر شما در جلسه شورای حل آن اختلاف شرکت نکنید در واقع اصلا شرکت نکردید و آن اختلاف خواهد بود، ولی اگر شرکت کنید بازهم امکان حل آن وجود دارد و کمترین تاثیر بازهم از بی‌تاثیری بهتر است. وقتی این مقدار کم را ضرب در میلیون‌ها نفر کنیم تاثیرش بالا می‌رود. شرکت نکردن نه‌تنها از مشکلات کم نمی‌کند، بلکه حتی بر مشکلات می‌افزاید. چون مجلس ضعیف تشکیل می‌شود. مجلس ضعیف هم از کارآمدی نظام کم می‌کند. کارآمدی هم که کم شود تاثیرش را روی زندگی مردم می‌گذارد. اما شرکت کردن ولو اگر تاثیرش کم باشد بازهم موثر است.»

عباس سلیمی‌نمین، کارشناس مسائل سیاسی در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

جامعه اسلامی بدون حضور مردم منحرف خواهد شد

عباس سلیمی‌نمین، کارشناس مسائل سیاسی، معتقد است تاکید دوباره رهبر انقلاب بر لزوم افزایش مشارکت در انتخابات به این دلیل رخ داده که پیش از این به صحبت‌های رهبری توجه لازم نشده و نمونه آن نتایجی است که از جانب هیات‌های اجرایی اعلام شد. او در ادامه به این موضوع تاکید می‌کند که اسلامیت و جمهوریت نظام، موضوعاتی هستند که از یکدیگر جدا نمی‌شوند و هرکدام دیگری را تکمیل می‌کنند. او ابتدا از نادیده گرفتن توجه به صحبت‌های رهبری گفت و توضیح داد: «بخشی از تذکرات رهبری در ارتباط با انتخابات قبلا بیان شده بود. شاید تاکید به این مساله به معنی ناراضی بودن رهبری از مقدمات کار باشد. واقعا هم این مطلب دقیق است که مقدمات کار برای رقابتی شدن و پرشور شدن و افزایش مشارکت چندان مناسب نیست. اینکه برخی افرادی صلاحیت‌شان احراز نشده است که شخصیت‌های بسیار ارزنده‌ای هستند و ممکن است در مقاطعی تحلیل درستی نداشتند یا شناخت دقیقی نداشته باشند، ناشی از همین عدم شناخت اظهاراتی است که چندان موردقبول نبوده بیان کرده‌اند. اما نباید به‌خاطر خطای یک شخصیت که سلامت اقتصادی، سلامت سیاسی او در سال‌های گذشته به اثبات رسیده را از دسترس مردم خارج کرده و مجلس را از وجود چنین افرادی خالی ساخت. طبیعتا اینها با آن دغدغه‌هایی که رهبری مدتی قبل بیان کردند سازگاری نداشت. این بار رهبری خیلی مبسوط‌تر به این قضیه اشاره کردند و بحث‌هایی را مطرح کردند که شاید تا به حال به آن پرداخته نشده بود. من می‌خواهم این مساله را یک مقداری باز کنم.»

کمرنگ کردن جمهوریت یا اسلامیت بر دیگری تاثیر می‌گذارد

وابستگی جمهوریت و اسلامیت نظام به رای مردم موضوعی بود که رهبر انقلاب به آن اشاره کرد، سلیمی‌نمین در توضیح اهمیت این امر گفت: «جمهوریت و اسلامیت دو رکنی است که نظام ما بر آن بنا شده است و کمرنگ کردن یک بعد بر کمرنگ شدن بعد دیگر می‌انجامد. چه کسانی که مرتب به جمهوریت تاکید دارند و برای اسلامیت اهمیتی قائل نیستند و چه کسانی که به اسلامیت تاکید دارند و به جمهوریت توجهی نمی‌کنند، هر دوی این جریانات دقیقا آنچه مطالبه می‌کنند را تضعیف می‌کنند، یعنی منی که به اسلامیت توجه می‌کنم و به جمهوریت اهمیت نمی‌دهم از قضا دارم بعد اسلامیت را تضعیف می‌کنم و در نقطه مقابل نیز همین است. جمهوریت یک قالب و نرمی است که می‌تواند اسلامیت را تقویت کند. همین‌طور اسلام یک فرم و محتوایی است که می‌تواند جمهوریت نظام را تقویت کند و آن را از آپارتاید دور نگه دارد. اسلامیت یک چهارچوب است و مانع از این می‌شود که جمهوریت تحت تاثیر آفات مختلف قرار بگیرد. ما جمهوریت را ممکن است در بسیاری از کشورها داشته باشیم اما این جمهوریت ممکن است تحت تاثیر سرمایه‌سالاری قرار بگیرد، تحت تاثیر تبلیغات‌محوری قرار بگیرد، تحت تاثیر تغییر سلایق قرار بگیرد و از محتوای خودش دور شود.»

جمهوریت و اسلامیت از هم جدا نمی‌شوند

سلیمی‌نمین جمهوریت و اسلامیت را دو امر تفکیک‌ناپذیر از یکدیگر دانست و در توضیح آن گفت: «وقتی اسلامیت وجود دارد، اسلامیت نمی‌گذارد جمهوریت در هر مسیری توسط صاحبان قدرت اقتصادی و بروکراسی قرار بگیرد. همچنین جمهوریت موجب می‌شود که اسلامیت از مسیر خودش خارج نشود. ما اگر اسلام را بدون حضور و دخالت مردم بخواهیم عملا این اسلام هیچ معنا و کارکردی برای جامعه نخواهد داشت و از محتوای خودش خالی خواهد شد. اگر شما مردم را در اسلام نداشته باشید، طبیعتا اسلام مسیر انحرافاتی را طی خواهد کرد و دچار آفات جدی خواهد شد. کما اینکه ما سال‌ها چنین چیزی را تجربه کردیم. اسلامی مطرح بود که به هیچ وجه من‌الوجود مسائل اساسی در آن مطرح نمی‌شد و اسلام جداشده و منفک از جامعه بود که تنها منافع بیگانگان را تامین می‌کرد، این اسلام به هیچ‌وجه به یاری مردم نمی‌شتابد. این درحالی است که اسلام از سوی خداوند متعال عرضه شده که نجات‌بخش مردم باشد و هدف اصلی آن نجات جامعه مردم بود. بنابراین اسلام و جمهوریت دو امر غیرقابل تفکیک است و هرگز هرکدام به‌تنهایی معنایی نخواهد داشت. روز گذشته رهبری روی این موضوع تاکید داشتند و بر الزامات انتخابات دقیق هم چندبار تاکید کردند و به نظر من لازم است که این نگاه معیوبی که در برخی گروه‌ها می‌بینیم را یا اصلاح کنیم یا از تاثیرگذاری در کانون‌های تصمیم‌ساز دور کنیم.»

بدون انتخابات نمی‌توانیم مشکلات جامعه را حل کنیم

سلیمی‌نمین به این موضوع تاکید می‌کند که مشکلات موجود در کشور بدون حضور در انتخابات حل نخواهد شد و توضیح داد: «ما هرگز قادر نخواهیم بود مشکلات جامعه خود را بدون انتخابات حل کنیم. هر جامعه‌ای قطعا مسائل و مشکلاتی خواهد داشت و اگر انتخابات را کنار بگذاریم همان‌طور که امروز رهبری به آن اشاره کردند باید مسائل را در هرج‌ومرج حل کنیم و هرکس قدرت اقتصادی و تبلیغاتی بیشتری داشت که مردم را به خیابان بکشاند و به جای انتخابات و قانون، صف‌آرایی قدرت در عرصه اجتماعی را ببینیم. این هرج‌ومرج قطعا امری است که فاجعه‌بار خواهد بود. در سال‌های ابتدایی انقلاب هم برخی با این شیوه‌ها می‌خواستند جای انتخابات را بگیرند و آن را کنار بگذارند و از طریق قدرت‌نمایی در کف خیابان مسائل را پیگیری کنند که خوشبختانه چنین عاملی شکل نگرفت. امروز هم اگر انتخابات تضعیف شود قادر به حل کمترین مشکلات از طریق قانونمندی نخواهیم بود. این انتخابات است که می‌تواند ما را در مسیر توسعه قرار دهد، یعنی یک زیست مسالمت‌آمیز و به رسمیت شناختن همه سلایق در چهارچوب نظام جمهوری اسلامی. انتخابات هم زایشگر است و هم می‌تواند جلوی جنجال‌آفرینی‌ها و بی‌قانونی‌ها را بگیرد و هم می‌توان فساد را که در همه جوامع وجود دارد با تقویت قانون جلوی بروز راه‌های مفسده را گرفت، طبیعتا انتخابات در همه این مسیرها می‌تواند تاثیر شایسته‌ای داشته باشد و امیدوارم تذکراتی که رهبری رو به همه دست‌اندرکاران دادند موجب برگزاری یک انتخابات پرشور شود که همه سلایق در آن حضور داشته‌اند و همه بتوانند توانایی‌های خود را به عرصه بیاورند.»

ادامه در صفحه ۷

رهبر انقلاب ۲ ماه مانده به انتخابات مجلس دوازدهم نکات مهمی خطاب به دستگاه‌های حاکمیتی، احزاب و سیاسیون و مردم بیان کردند

مانیفست جمهوریت

الحمدلله ربّ العالمین و الصّلاة و السّلام علی سیّدنا و نبیّنا ابی‌القاسم المصطفی محمّد و علی آله الاطیبین الاطهرین المنتجبین سیّما بقیّة‌الله فی الارضین (عجّل‌الله تعالی فرجه‌الشّریف).

خیلی خوش آمدید برادران عزیز، خواهران عزیز، مردم عزیز خوزستان، مردم عزیز کرمان. جلسه، جلسه بسیار صمیمی و مشمول لطف الهی است ان شاءالله. برای بنده جای خوشوقتی است که توانستم جمعی از مردم این دو استان مهم را زیارت کنم. به همه شماها، یکایک شما، خوشامد عرض می‌کنم؛ به خصوص به خانواده شهیدان عزیز و جانبازان عزیز. از این جلسه بسیار شیرین و صمیمی استفاده می‌کنم، اولا برای اینکه چند کلمه راجع به این دو استان عرض بکنم. نسل جوان ما، نسل جدید ما، لازم است با افتخارات نسلی و تاریخی و میراثی خود بیشتر آشنا بشود؛ این کار، امروز لازم است، فردا [هم] لازم است. [تبیین] تسلسل تاریخی مواریث ارزشمند بخش‌های مختلف کشور، یکی از کارهای هدف‌گذاری شده همه دلسوزان کشور و انقلاب باید باشد. چند جمله درباره خوزستان و چند جمله درباره کرمان عرض می‌کنم، بعد هم به یک مساله ملی و مهم اشاره خواهم کرد و آن مساله انتخاباتی است که در پیش رو است، بعد هم چند کلمه راجع به این مساله مهم بین‌المللی اسلامی، یعنی مساله غزه، [عرض می‌کنم و به آن] اشاره خواهم کرد؛ این برنامه صحبت‌های امروز ما و عرایض امروز ما با شما برادران و خواهران عزیز است.

اما درباره خوزستان. شاید بشود گفت که در تاریخ صدوبیست سی ساله اخیر کشور ما، خوزستان یکی از اصلی‌ترین و مهم‌ترین مراکز مقاومت ملت ایران بوده و مظهر مقاومت ملت ایران در طول این مدت، مردم خوزستان بودند. اگر جوان‌های ما با تاریخ آشنا باشند، می‌دانند که حدود صد و اندی سال قبل، در دنباله‌های جنگ اول جهانی که انگلیس‌ها آمدند به این منطقه از ایران و عراق حمله کردند، مدافعه مردم خوزستان بود که انگلیسی‌ها را عقب زد. فتوای علمای نجف را مردم غیور خوزستان در دست گرفتند، پرچم بلند کردند، مقابل انگلیس‌ها ایستادند. آنجا انگلیس‌ها با لشکر و توانایی‌های نظامی وارد شده بودند، بحث تبلیغات و مانند اینها دیگر نبود؛ بر عراق مسلط شده بودند، می‌خواستند بر این منطقه از ایران هم مسلط بشوند؛ مردم خوزستان طبق فتوای علمای نجف - مرحوم آمیرزا محمدتقی شیرازی و دیگران - در مقابل انگلیس‌ها ایستادند. در سفری که بنده چندین سال پیش به خوزستان داشتم، پرچم آن مبارزه بزرگ را آوردند و ما [هم] آن پرچم را هدیه کردیم به آستان قدس رضوی؛ آن پرچم که مال مردم خوزستان است، الان موجود است. در تاریخ، اینها مهم است، اینها خیلی باارزش است. خوزستان سینه سپر کرد در مقابل انگلیسی‌ها، نه فقط برای دفاع از خوزستان، [بلکه برای] دفاع از ایران.

در قضیه نهضت ملی نفت، در سال‌های آخر دهه ۲۰، خوزستان محل برخورد میدانی ایران و انگلیس بود، به شکل تصرف پالایشگاه آبادان - که در اختیار انگلیس‌ها بود - و تصرف مناطقی و مراکزی که انگلیس‌ها برای خودشان درست کرده بودند. خوزستانی‌ها اینجا هم صف جلو و در صف مقدم بودند.

از همه اینها مهم‌تر، ایستادگی مردم خوزستان بود در مقابل تهاجم صدام در سال ۵۹. اولین گروه دفاع، از خود خوزستانی‌ها بود. یک محاسبه غلطی را صدام کرده بود و آن، این بود که فکر می‌کرد اگر حمله کند به طرف شهرهای خوزستان - آبادان و خرمشهر و اهواز و... - مردم عربی که در این مناطق هستند، علیه کشور خودشان با او همراه و همدست خواهند شد! این اشتباه غلط را صدام کرد؛ خیال می‌کرد خوزستان در اختیار او قرار خواهد گرفت و مردم عرب ایرانی خوزستان به او کمک خواهند کرد. اولین کسانی که سینه سپر کردند، همین مردمی بودند که او به آنها امید داشت. سردار شهید عزیز علی هاشمی (رضوان‌الله علیه) یک نمونه است. در اوایل جنگ، آوازه او را صدامی‌ها شنیده بودند و چند سال دنبالش می‌گشتند؛ هرکس را اسیر می‌کردند، می‌پرسیدند علی هاشمی کجاست؟ دنبال علی هاشمی بودند. مادر شهید تا [این] اواخر زنده بود. اقوام خوزستانی، از عرب و غیرعرب، لر و بختیاری و دیگران، اولین کسانی بودند که در مقابل صدام ایستادند و یک صفی را تشکیل دادند؛ این افتخار بزرگی است، این منقبت بزرگی است، این چیز کمی نیست. از یک جهت دیگر هم خوزستان یک استان ممتاز است و آن، این است که خون شهیدان همه استان‌های کشور روی خاک خوزستان ریخته شده؛ این یعنی چه؟ یعنی خوزستان نماد همدلی و همبستگی همه ملت ایران است. جوان‌ها، پیش‌قراولان، فداکاران، از همه نقاط کشور آمدند در آنجا، با ایمان‌شان و با انگیزه‌شان جنگیدند و جان خودشان را در راه اسلام و ایران و جمهوری اسلامی فدا کردند؛ خوزستان نماد همبستگی ملت ایران شد. ما هرچه در طول تاریخ از قهرمانی‌های ملت ایران شنیده بودیم - از فداکاری‌ها، از گذشت‌ها، از ایستادگی‌ها - در دوران دفاع مقدس به چشم خودمان در خوزستان مشاهده کردیم. بنابراین خوزستان مظهر ویژگی‌های برجسته ملت ایران شد. این درباره خوزستان؛ جوان‌های عزیز ما این چند کلمه را همراه کنند با ده‌ها برابر یا صدها برابر این، از مناقب آن منطقه مهم کشور.

و اما کرمان. بنده در طول سال‌ها انس با کرمان و کرمانی‌ها، نقاط درخشانی را در این استان و در مردم این استان، بالعیان مشاهده کرده‌ام؛ شنیدنی نیست، دیدنی است، حس کردنی است. اگر بخواهیم در چند جمله از مهم‌ترین این ویژگی‌ها اسم بیاوریم، من باید عرض کنم که اولا هویت عمیق فرهنگی کرمان، ثانیا نخبه‌پروری کرمان - از خصوصیات این استان پرورش نخبگان است - [همچنین] نجابت اخلاقی و ایمان صادقانه مردم کرمان، و پیشگامی مردم کرمان در پیوستن به نهضت اسلامی و انقلابی. بنده فراموش نمی‌کنم در سال ۴۲ در مدرسه معصومیه کرمان - اگر این اسم درست یادم مانده باشد - این جوان‌ها و نوجوان‌های کرمانی، مثل یک زنجیره، با عناصر مبارز و با طلاب و فضلای مبارزی که در آنجا بودند، مرتب می‌آمدند در این مدرسه و می‌رفتند، اعلامیه می‌دادند، اعلامیه می‌گرفتند، پیام می‌گرفتند، درس می‌گرفتند و می‌رفتند در سطح استان پخش می‌کردند. زمینه بروز شخصیت بزرگی مثل حاج قاسم سلیمانی اینهاست. نخبه‌پروری و اتصال و ارتباط با مفاهیم اسلامی برجسته و مبارزه در راه آنها خصوصیت بزرگی است که بنده آن را به چشم در مردم کرمان مشاهده کرده‌ام.

بله، یک قاسم سلیمانی کافی است که نه فقط استان کرمان، بلکه ملت ایران به او افتخار کند و مباهات کند؛ این درست، اما مطلب مهم دیگر در کنار این، آن است که آن زمینه فرهنگی‌ای که قاسم سلیمانی را تربیت می‌کند چیست؛ به این زمینه فرهنگی باید تکیه کرد. آن ایمان صادقانه، آن گذشت‌ها، آن سلامت فکری و هدایت الهی‌ای که خدای متعال به مردمی عنایت می‌کند، زمینه‌های فرهنگی است. البته این زمینه‌ها همیشه هست، منتها وقتی انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی نیست، این ظرفیت‌ها بروز پیدا نمی‌کند. وقتی جمهوری اسلامی به وجود می‌آید آن وقت این شخصیت‌ها یکی یکی ظهور می‌کنند، بروز پیدا می‌کنند. آن شهید حسین علم‌الهدی است، آن شهید علی هاشمی است، آن شهید همت است، آن شهید حاج قاسم سلیمانی است. من می‌خواهم به شما جوان‌های عزیز، جوان‌های خوزستان و کرمان عرض کنم که به این ویژگی‌ها ببالید، افتخار کنید، مباهات کنید. این میراث نسلی و تاریخی را قدر بدانید، از این خصوصیات برای ساختن آینده کشورتان استفاده کنید. این کشور باید ساخته بشود. ما خیلی نقص داریم، ما خیلی عقب‌ماندگی داریم. ده‌ها سال بلکه صدها سال حاکمیت جباران کشور ما را در خیلی از چیزها عقب نگه داشته. با توجه به سابقه تاریخی ما امروز باید در علم پیشرو قافله علم دنیا می‌بودیم - که نیستیم - ما امروز باید احکام اسلام و معارف اسلام را در جزء جزء زندگی کشور خودمان بالعیان نشان می‌دادیم؛ سازندگی اسلام را، توانایی اسلام را در اداره کشور باید نشان می‌دادیم؛ نتوانستیم بکنیم و عقبیم؛ این عقب‌ماندگی‌ها باید جبران بشود. شما جوان‌ها می‌توانید، ملت ایران می‌تواند. خداوند ان شاءالله شماها را حفظ کند، این آمادگی‌ها را خدا افزایش بدهد و در بخش‌های مختلف به مرحله عمل دربیایید.

خب، حالا این چند جمله راجع به خوزستان و راجع به کرمان. و اما مساله مهم انتخابات، مساله تعیین‌کننده انتخابات. ما حدود دو ماه دیگر، در کشور دو انتخابات مهم داریم. من اوایل سال به این انتخابات اشاره کردم؛ [آن موقع] فاصله زیاد بود، حالا فاصله کم شده. ملت ایران برای انجام این دو انتخابات باید به بهترین شکل آماده باشد. یک انتخابات، انتخابات مجلس خبرگان رهبری است. اهمیت مجلس خبرگان رهبری در آنجاست که در موقع لازم می‌تواند رهبر مناسب را برای کشور انتخاب کند و در طول زمان هم می‌تواند و می‌باید مراقب حفظ شرایط حیاتی رهبری در شخص رهبر موجود باشد. این اهمیت مجلس خبرگان رهبری است که بایستی ملت ایران، مردم استان‌ها، دقت کنند، مراقبت کنند و این انتخابات را به بهترین وجه برگزار کنند. و اما انتخابات مجلس شورای اسلامی - که این دو [انتخابات] با هم انجام می‌گیرد - بسیار مهم است. مجلس شورای اسلامی، طبق قانون اساسی، ریل‌گذاری‌کننده آینده کشور است. اگر کشور مشکلاتی دارد، برای رفع این مشکلات نیاز به قانونگذاری و حضور مدبرانه مجلس شورای اسلامی است؛ اهمیت این انتخابات در این است. این دو انتخابات بایستی باشکوه برگزار شود.

بنده چهار خصوصیت را در اول امسال راجع به این انتخابات به ملت ایران عرض کردم؛ اولا مشارکت قوی، ثانیا رقابت واقعی، ثالثا سلامت به معنای حقیقی کلمه، و رابعا امنیت انتخابات؛ این چهار خصوصیت باید انجام بگیرد. قبل از اینکه راجع به این چهار خصوصیت صحبت بکنیم - که من حالا امروز چند جمله عرض می‌کنم - بعد باز در فاصله این دو ماه اگر زنده بودیم و توفیقی بود، با مردم عزیزمان مجددا صحبت خواهم کرد. بایستی اصل منطق انتخابات در جمهوری اسلامی روشن بشود. چرا انتخابات [برگزار] می‌کنیم؟ من عرض می‌کنم هر دو کلمه «جمهوری» و «اسلامی» وابسته به انتخابات است. جمهوری یعنی مردم‌سالاری، یعنی حاکمیت کشور به دست مردم. خب مردم چجوری در حاکمیت دخالت کنند؟ هیچ راهی به جز انتخابات وجود ندارد. بعضی‌ها در مورد لزوم انتخابات اشکال‌تراشی می‌کنند، [مردم را] دلسرد می‌کنند، توجه نمی‌کنند که اگر انتخابات در کشور نباشد، یا دیکتاتوری است یا هرج‌ومرج و ناامنی است. آن چیزی که جلوی بروز دیکتاتوری را در کشور می‌گیرد انتخابات است؛ آن چیزی که جلوی هرج‌ومرج و اغتشاش و ناامنی را می‌گیرد انتخابات است. انتخابات آن مسیر صحیحی است که مردم می‌توانند به وسیله آن و از آن مسیر، حاکمیت ملی را، مردم‌سالاری را، جمهوریت را در کشور تامین کنند. این، مساله جمهوریت. انتخابات می‌تواند ولی فقیه را در کشور انتخاب بکند و به وجود بیاورد؛ یعنی اسلامیت را تامین کند. انتخابات می‌تواند نمایندگانی را در مجلس شورای اسلامی مستقر کند که طبق مقررات اسلامی و معارف اسلامی، برای مدیریت کشور قوانین تدوین کنند. پس بنابراین، هم جمهوریت و هم اسلامیت، متکی به انتخابات است. بنابراین، در نظام جمهوری اسلامی، انتخابات ضروری است.

در این انتخابات، قهرا آن چهار نقطه‌ای که گفتیم مهم است. اول، مشارکت؛ مشارکت یعنی حضور پرشور مردم در انتخابات. اگر حضور پرشور مردم در انتخابات باشد، این وحدت ملی را نشان می‌دهد، این انگیزه ملت ایران را برای حضور در صحنه نشان می‌دهد؛ انگیزه ملت ایران و وحدت ملی، قدرت ملی به وجود می‌آورد؛ قدرت ملی موجب امنیت کشور می‌شود؛ وقتی کشور امنیت پیدا کرد، آن وقت علم در آن کشور پیشرفت می‌کند، اقتصاد در آن کشور به شکوفایی می‌رسد، مشکلات گوناگون فرهنگی و اقتصادی و سیاسی در کشور قابل حل می‌شود؛ مشارکت یک چنین معجزه‌ای می‌کند. انتخابات در کشور تحول ایجاد می‌کند. بعضی‌ها اسم تحول را می‌آورند، اظهار طرفداری از تحول می‌کنند، اما عملا آن چیزی که مقدمه حتمی تحول است، مورد بی‌اعتنایی‌شان قرار می‌گیرد؛ یعنی انتخابات. با انتخابات می‌شود در کشور تحول ایجاد کرد. صاحبان دیدگاه‌های گوناگون سیاسی و اقتصادی و فرهنگی می‌خواهند تحول ایجاد کنند به نفع دیدگاه سیاسی یا فرهنگی یا اقتصادی خودشان؛ خیلی خب، راهش چیست؟ راهش این است که با انتخابات - حالا چه انتخابات مجلس، چه انتخابات مجلس خبرگان، چه انتخابات ریاست جمهوری، چه انتخابات شوراها - کسانی را که با آن فکر سیاسی آنها و جهت‌گیری سیاسی یا اقتصادی یا فرهنگی آنها همراهند، سر کار بیاورند؛ این می‌شود تحول. بنابراین، پایه تحول انتخابات است. همه کسانی که مخاطبانی دارند، وظیفه دارند مردم را به انتخابات دعوت کنند. علمای اعلام، اساتید دانشگاه، اساتید حوزه، صداوسیما، مطبوعاتی‌ها، جوان‌ها، افراد در داخل خانواده، اینها همه می‌توانند منادی انتخابات باشند و مخاطبان خودشان را به انتخابات دعوت کنند؛ آن وقت انتخابات، انتخابات پرشوری خواهد شد. اگر مشارکت ضعیف باشد، مجلس ضعیف خواهد شد و مجلس ضعیف توانایی کامل برای رفع مشکلات نخواهد داشت. اگر می‌خواهیم مشکلات برطرف بشود، باید مشارکت را بالا ببریم؛ این وظیفه همه است. هر که می‌خواهد مشکلات کشور برطرف بشود، راهش این است. این، مساله مشارکت. البته اگر در آینده عمر و فرصت بود، من باز [مطالبی را در این باره] عرض خواهم کرد.

اما مساله رقابت؛ رقابت یعنی چه؟ رقابت یعنی جناح‌های سیاسی برای شرکت در انتخابات با هم مسابقه بگذارند؛ گرایش‌های گوناگون سیاسی و اقتصادی، در انتخابات با هم مسابقه بگذارند؛ میدان باز باشد برای مسابقه جناح‌های سیاسی و نگاه‌های سیاسی و نظرات سیاسی، همچنین اقتصادی، همچنین فرهنگی؛ این معنای رقابت است. رقابت یعنی جوان‌هایی که می‌خواهند وارد میدان انتخابات بشوند، با افراد سابقه‌دار و باتجربه مسابقه بگذارند؛ اینها تلاش کنند، آنها هم تلاش کنند. و یک مجلس خوب و قوی آن مجلسی است که هم از این جوان‌ها داخلش باشند، هم از آن مجرب‌ها و باسابقه‌ها داخلش باشند. رقابت یعنی این؛ یکی از مهم‌ترین مسائل در باب انتخابات، این مسابقه گذاشتن است. رقابت یعنی همه بتوانند تبلیغات کنند، منتها تبلیغات درست. من درباره تبلیغات هم ان شاءالله اگر عمری بود، بعدا عرض خواهم کرد. تبلیغات بایستی همراه با اخلاق و دیانت باشد. تبلیغات غیر از تهمت زدن است، غیر از دروغ گفتن است، غیر از وعده خلاف دادن است. تبلیغات یعنی انسان نظرات خودش را برای مردم بیان کند؛ تبلیغات این است و باید ان شاءالله برای همه فراهم باشد. خب حالا در این زمینه حرف زیاد است. در مورد سلامت انتخابات و امنیت انتخابات هم اگر عمری بود، ان شاءالله بعدها مطالبی عرض خواهم کرد. بنابراین مسئله انتخابات را به یاد داشته باشید. بعضی‌ها مردم را از انتخابات دلسرد می‌کنند؛ این کار غلطی است، این اشتباه است، این به ضرر کشور است. به ضرر «کشور» است؛ به ضرر فلان شخص و فلان آدم نیست، به ضرر کشور است. بعضی‌ها برای اینکه مردم را از انتخابات دلسرد کنند، مدام مشکلات کشور را جلوی چشم می‌آورند. خب اگر مشکلات وجود دارد، راه حل مشکلات چیست؟ راه حل مشکلات انتخابات است. اتفاقا برای اینکه مشکلات برطرف بشود، بایستی در انتخابات شرکت کرد. این راجع به انتخابات.

اما راجع به مساله بین‌المللی و اسلامی غزه. دو ماه و نیم از شروع حادثه غزه دارد می‌گذرد. این حادثه یک پدیده بی‌نظیری در تاریخ اخیر دنیای اسلام است؛ در تاریخ اخیر - شاید در این یک قرن اخیر - ما دیگر شبیه این حادثه نداریم؛ حادثه فوق‌العاده‌ای است، حادثه بی‌نظیری است. چطور بی‌نظیر است؟ از دو سو، از دو سمت، این حادثه بی‌نظیر است. از سمت رژیم صهیونیستی این حادثه بی‌نظیر است؛ چرا؟ برای اینکه هرگز این جور سفاکی، این جور جنایتگری، این جور خونخواری در این دوره تاریخی‌ای که اشاره کردم دیده نشده؛ این جور کودک‌کشی، این جور بمب سنگرشکن را روی سر بیماران بیمارستان‌ها انداختن، این جور بی‌رحمی، این جور خباثت، بی‌نظیر است و دیده نشده؛ این از طرف رژیم صهیونیستی. از طرف مقابل، از طرف مردم فلسطین و مبارزان فلسطینی [هم] این جور ایستادگی، این جور صبر، این جور مقاومت، این جور دشمن را دیوانه کردن دیده نشده. مردم غزه، مبارزان غزه، مثل صخره، مثل کوه، ایستاده‌اند؛ این چیز مهمی است. آب نمی‌رسد، غذا نمی‌رسد، دارو نمی‌رسد، سوخت نمی‌رسد - آب نمی‌رسد! - [اما] ایستاده‌اند و تسلیم نمی‌شوند؛ خیلی مهم است. همین تسلیم نشدن آنها را پیروز می‌کند، کما اینکه نشانه‌های پیروزی امروز دیده می‌شود. اِنَّ اللهَ مَعَ الصّابِرین؛ خدا با صبرکنندگان است. رژیم صهیونیستی، با آن همه تجهیزات، با آن همه امکانات، در مقابل مبارزان فلسطینی که تقریبا می‌شود گفت تجهیزات‌شان قابل مقایسه با تجهیزات رژیم صهیونیستی نیست - ناتوان مانده. شنیدید، بخش‌های مهم و فعال لشکر خودش را از میدان خارج کرد، چون دیده نمی‌توانند کاری بکنند و فقط تلفات تحمل می‌کنند؛ اینها مهم است، اینها پدیده‌های بی‌نظیری است. یک نکته اساسی این است که شکست رژیم صهیونیستی در این حادثه فقط شکست رژیم صهیونیستی نیست، شکست آمریکا است. امروز در دنیا هیچ‌کس تفاوتی میان رژیم صهیونیستی و آمریکا یا انگلیس نمی‌گذارد؛ همه می‌دانند که اینها یکی‌اند. آمریکا بیشرمانه قطعنامه شورای امنیت را برای قطع بمباران و آتش‌بس وتو می‌کند! اینها با هم فرقی ندارند، اینها یکی‌اند. «وتو می‌کند» یعنی چه؟ یعنی همدستی می‌کند در ریختن بمب روی کودک و زن و بیمار و پیر و مردم بی‌دفاع. در این حادثه آبروی آمریکا رفت، نقاب از چهره تمدن غربی افتاد. پیروزی بزرگ ملت فلسطین در این است که غرب را، آمریکا را، ادعاهای دروغین حقوق بشری را بی‌آبرو کردند. امروز دیگر همه می‌دانند که این ظاهرسازی‌ها، اسم حقوق بشر و انسان و مانند اینها را بردن، باطنش چیست. چهره زشت هیولای منحوس آمریکا و انگلیس روشن شد، برای همه مردم دنیا آشکار شد. اسرائیل بدون آمریکا نمی‌توانست دست به این سفاکی بزند؛ اگر آمریکا موافق نبود، اسرائیل جرات نمی‌کرد. رژیم صهیونیستی به پشت‌گرمی آمریکا بود که توانست این همه جنایت را در طول مدت دو ماه‌ونیم انجام بدهد؛ این را همه می‌دانند در دنیا. آبروی آمریکا رفت؛ خود این بزرگ‌ترین موفقیت است؛ این بزرگ‌ترین پیروزی است برای جبهه حق و جبهه مقاومت. در میدان که نشانه‌های شکست این جنایتکاران دارد یکی پس از دیگری پدیدار می‌شود، در عرصه انسانی هم به کلی شکست خوردند؛ این واقعیت این صحنه است. ذات کاخ سفید برملا شد، باطن حکومت آمریکا و انگلیس آشکار شد. خب، امروز وظیفه چیست؟ کمک به مقاومت. هر کسی هر جور می‌تواند باید به مقاومت کمک کند. کمک به مقاومت وظیفه است، کمک به رژیم صهیونیستی جنایت و خیانت است. بعضی از دولت‌های مسلمان متاسفانه این جنایت را مرتکب می‌شوند، [اما] بدانند که ملت‌های مسلمان این را فراموش نخواهند کرد. امروز وظیفه است که دولت‌های مسلمان نگذارند کالا و نفت و سوخت و مانند اینها به رژیم صهیونیستی برسد، همچنان که او نمی‌گذارد آب به مردم غزه برسد؛ این وظیفه دولت‌های مسلمان است. وظیفه ملت‌های مسلمان [هم این] است که از دولت‌های خودشان بخواهند هرگونه کمکی [به رژیم صهیونیستی] را قطع کنند، بلکه رابطه‌های خود را قطع کنند؛ اگر قادر نیستند رابطه خود را به طور دائم قطع کنند، لااقل به طور موقت قطع کنند روابط خودشان را، فشار بگذارند روی این عنصر خبیث ظالم خونخوار سفاک. می‌بینید امروز وجدان دنیا به درد آمده، احساس درد می‌کند. در آمریکا، در کشورهای اروپایی، مردم به خیابان‌ها می‌آیند؛ این شوخی نیست. شخصیت‌های سیاسی در بعضی از این دولت‌ها و کشورها به خاطر کمک دولت‌هایشان استعفا می‌کنند؛ روسای دانشگاه‌ها استعفا می‌کنند؛ دانشمندان، افراد سرشناس، انتقاد می‌کنند، اعتراض می‌کنند. وجدان دنیا به درد آمده، در عین حال بعضی‌ها باز همان کمک‌ها را دارند به این رژیم ظالم و سفاک انجام می‌دهند.

بنده عرض بکنم تردیدی نداشته باشید که پیروزی با جبهه حق است. تردیدی نداشته باشید که رژیم غاصب صهیونیستی یک روز از روی زمین ریشه‌کن خواهد شد و این ان شاءالله جزء آینده‌های حتمی است؛ بعون‌الله و قوّته و باذن‌الله و عزّته این کار خواهد شد و امیدواریم ان شاءالله شما جوان‌ها آن روز را به چشم خودتان ببینید.

والسّلام علیکم و رحمة‌الله و برکاته

محمدعلی نمازی، عضو حزب کارگزاران سازندگی در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

نماد امنیت سیاسی، انتخابات رقابتی و با مشارکت بالاست

محمدعلی نمازی، عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران سازندگی دیگر نماینده حزبی بود که به محوری مورد اشاره توسط رهبر انقلاب اشاره کرد و برگزاری انتخابات‌های رقابتی و مشارکتی را لازمه هر نظام دموکراتیکی دانست که البته در سایه شکل‌گیری حزب و فعالیت موثر آنها محقق خواهد شد. موضوعی که به گفته نمازی با غفلت همراه شده است، درحالی‌که احزاب می‌توانند، حلقه اتصال میان دولت و ملت‌ها باشند. این عضو حزب کارگزاران سازندگی در صحبت‌های خود موضوع شکل‌گیری افزایش مشارکت را به انگیزه مردم در انتخابات مرتبط دانسته و البته رقابت را تنها به عرصه سیاسی محدود ندانست و گفت: «رهبر انقلاب می‌فرمایند که انتخابات باید این ویژگی‌ها را داشته باشد، مشارکت قوی و حداکثری، بارها در انتخابات‌ها رهبری از مشارکت حداکثری صحبت کردند و هر چقدر میزان مشارکت بالا برود، هم انتخاب درست‌تر خواهد شد هم اکثریت بیشتری که در تعیین انتخاب حضور داشتند، از انتخاب خود حمایت خواهند کرد. مشارکت حداکثری در گرو رقابت واقعی در انتخابات است. رقابت حرف اول را در نظام‌های دموکراتیک و جمهوری می‌زند. می‌خواهم اینجا یک پرانتز باز کنم و بگویم رقابت فقط در عرصه سیاسی نیست، بلکه در عرصه‌های مختلف نیز اگر رقابت مبنا قرار گیرد، هم روند کارها سالم خواهد بود و هم خروجی سالم و مورد نظر اکثریت خواهد بود. اگر در اقتصاد، رقابت را مبنا قرار دهیم، هزینه‌ها کاهش پیدا می‌کند و آن محصول مرغوب خواهد شد. رقابت در عرصه سیاسی چطور اتفاق می‌افتد؟ انگیزه نیاز است تا مردم پای صندوق‌های رای بیایند و مشارکت افزایش پیدا کند. انگیزه از اینجا ناشی می‌شود که وقتی نتیجه کاندیداها یا فهرست کاندیداها بیرون می‌آید. اکثرا جناح‌ها و احزاب در این ۲۰ فهرست کاندیدا دارند، وقتی کاندیدا داشته باشند هیچ چیزی نمی‌تواند مانع مشارکت مردم شود. رقابت زاییده تنوع در کاندیداها و وجود کاندیداهای مورد نیاز اکثریت است. متاسفانه الان در این انتخابات چهره‌های شاخص و بیشتر از اصلاح‌طلبان، ثبت‌نام نکردند. این یک عیب است و در رقابت خلل ایجاد می‌کند، آنهایی هم که مانند من در انتخابات ثبت‌نام کردند، با تنگ‌نظری و رفتن به گذشته و تلاش برای پیدا کردن نقطه ضعفی بدون اینکه به اصول ۳۶ و ۳۷ قانون اساسی و مواد ۲۵ و ۲۶ قانون مجازات اسلامی توجه کنند، افراد زیادی ردصلاحیت شدند. از ۱۹ هزار نفری که ثبت‌نام کردند، حدود ۵۰ درصد آنها در مرحله بررسی صلاحیت‌ها توسط هیات‌های اجرایی ریزش پیدا کرد و درنهایت آنچه تایید شده‌اند، ۲۵ درصد از ثبت‌نامی‌ها بوده‌اند. افرادی مثل ما اعتراض کردند و هیات نظارت منتظر نظر هیات‌های نظر استان‌ها است. اگر مسئولان برگزاری انتخابات در صحت تحقق رهنمودهای مقام رهبری هستند که شامل مشارکت حداکثری، رقابت، سلامت و امنیت انتخاب است، باید اجازه دهند کاندیداهای بیشتری از فیلتر بررسی صلاحیت‌ها عبور کرده و در معرض انتخاب مردم قرار گیرند. وقتی کاندیداهای بیشتری حضور پیدا کنند مردم برای انتخاب کاندیداهای خود باهم رقابت خواهند کرد. هر انتخاباتی که از مشارکت بیشتر که نتیجه وجود رقابت است، برخوردار باشد، انتخاب شوندگان از کیفیت و درجه بالاتری برخوردار خواهند شد و الان در کشور ما همه جناح‌ها باید احساس مسئولیت کنند و در صحنه حضور داشته باشند، رمز حضور همه جناح‌ها و احزاب داشتن کاندیداست.»

احزاب، حلقه اتصال بین دولت‌ها و ملت‌ها

شکل‌گیری احزاب سیاسی در ایران، موضوع دیگری بود که نمازی به اشاره کرد و گفت: «ابزار نظام‌های دموکراتیک و جمهوری و نظام‌هایی که چرخش و گردش قدرت و تعیین ساختار نظام در آنها انتخابات است، ابزار تحزب است. احزاب هستند که مرامنامه و اساسنامه دارند و هنگام انتخابات برنامه می‌دهند و کاندیدا معرفی می‌کنند و مردم براساس آن به احزاب گرایش پیدا می‌کنند که یا عضو می‌شوند یا جامعه خاکستری از آن برنامه یا کاندیدا استقبال می‌کنند. متاسفانه در کشور ما کارکرد حزبی در انتخابات حاکم نیست، درست است که تعداد زیادی حزب داریم اما کارکرد حزبی که مردم در انتخابات به آن دو سه حزب فراگیر اعتماد کنند، وجود ندارد. کار حزبی، کار حکومت را بسیار ساده خواهد کرد. در کشورهایی که کارکرد حزبی در انتخابات حاکم است، عمده زحمت بر دوش احزاب است. احزاب هم کاندیدا معرفی می‌کنند و هم برنامه تهیه کرده و هم تبلیغ می‌کنند. حکومت نقش تدارکاتچی و برگزارکننده انتخابات را دارد و همه چیز به عهده احزاب است. کار احزاب تنها به اینجا ختم نمی‌شود. احزاب حلقه اتصال بین دولت‌ها و ملت‌ها هستند. اگر جایی ملت از امری ناراحت باشد و بخواهد استیفای حقوق کند، در اینجا احزاب به میان می‌آیند و میان دولت و ملت را تعدیل می‌کنند. همچنین این دو را نزدیک کرده و از اعتصابات صنفی جلوگیری می‌کنند.»

در بخش کاندیدای انتخاباتی خلأ داریم

لزوم برگزاری انتخابات سالم امر دیگری بود که این عضو حزب کارگزاران به آن اشاره کرد و گفت: «سلامت انتخابات مفهومی کاملا روشن دارد و رهبری نیز با تاکید بر معنای حقیقی کلمه بر آن توجه داشتند. سلامت انتخابات عبارت است از اینکه خواست و اراده مردم به منصه ظهور برسد؛ مردم یعنی اکثریت. در هر حوزه انتخابی وقتی اکثریت یک کاندیدی را خواستند، هیچ عاملی از انتخاب آن جلوگیری نکند و مردم آزادانه تبلیغ و مناظره کنند. این انتخاباتی سالم است. سلامت انتخابات پس از وجود و حضور کاندیداهای مختلف و مورد توجه مردم، فضایی می‌خواهد که در آن فضا به‌راحتی گفت‌وگو شود، تبلیغ و مناظره کنند. وقتی چنین فضاهایی وجود داشته باشد، دیگر پول و ثروت نقشی در هدایت مردم نخواهند داشت. امنیت نیز تکلیفش روشن است، امنیت فقط امنیت نظامی نیست. انواع و اقسامی دارد. امنیت سیاسی نمادش همین انتخابات رقابتی و با مشارکت حداکثری است. زمانی که فضا برای این دست از انتخابات فراهم باشد، مردم راحت می‌توانند رای خود را به صندوق بیندازند، امنیت سیاسی برقرار است و آن چهار ویژگی حاصل خواهد شد. متاسفانه خلئی که ما داریم، در بخش کاندیداهای انتخاباتی است. ملت ایران اکثریت‌شان با جمهوری اسلامی ایران موافق هستند و می‌خواهند این نظام هر روز قوی‌تر، متعالی‌تر و کارآمدتر در اداره کشور عمل کند و بتواند خواسته‌هایشان را برآورده کند. چنین ملتی اگر فضا برایش فراهم باشد، در انتخابات شرکت خواهد کرد. عده‌ای متاسفانه به‌دلیل ضعف در عملکردشان، تلاش می‌کنند مسئولان و مقامات را از مردم بترسانند. نه، این‌گونه نیست. مردم می‌خواهند ایران آباد باشد. در رفاه باشند و آینده فرزندان‌شان روشن باشد.»

ادامه از صفحه ۲